

תפ"ח 24139/09/17 - מדינת ישראל נגד יבגני גולובקו,רוסלן שצ'פאניוב

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 24139-09-17 מדינת ישראל נ' גולובקו(עציר)
ואח'

2. בפני כבוד השופט מנחם פינקלשטיין - אב"ד
כבוד השופטת ליאורה ברודי, סג"נ
כבוד השופט רמי אמיר
מדינת ישראל
בעניין: ע"י ב"כ עו"ד יניב בן הרוש (פמ"מ)
המאשימה
נגד
1. יבגני גולובקו
ע"י ב"כ עו"ד אנה שכטמן
2. רוסלן שצ'פאניוב
ע"י ב"כ עו"ד אבי כהן ועו"ד פרידה וול
הנאשמים

גזר דין

1. שני הנאשמים הורשעו ברצח בכוונה תחילה בצוותא חדא, לפי סעיפים 300(א)(2) ו-29(ב) לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**") כנוסחו בטרם תיקון 137. כפי שקבענו בהכרעת הדין, ביום 2.6.17, הנאשמים רצחו יחדיו את יוסי עטר במתחם הצימרים שאותו ניהל ברחובות. כפי שקבענו שם, הרצח היה מתוכנן, ולכן חוק העונשין לאחר תיקון 137 אינו מהווה דין מקל בעניינם של הנאשמים, ויחולו הוראות החוק בטרם תיקונו.

עוד הורשעו שני הנאשמים בעבירה של שיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק העונשין, בכך שחתכו ונטלו את מכשיר ה-DVR ממשרד הצימרים, שרפו אותו ואת בגדיהם במוסך "היסוד", ואף זרקו את אקדח היריחו ששימש לרצח, ביציאה מרחובות ליד צומת בית עובד.

2. כעת באים אנו לגזור את דינם של שני הנאשמים.

3. העונש הקבוע לעבירת הרצח בה הורשעו הנאשמים הוא עונש חובה של מאסר עולם. כך הורה סעיף 300(א) לחוק העונשין לפני תיקונו. לכן, עניין זה לא היה במחלוקת בין הצדדים.

4. **השאלות שנותר לבררן הן אלו, ואלו בלבד:**
עמוד 1

- מהו **העונש הראוי** בגין העבירה של **שיבוש מהלכי משפט** לפי סעיף 244 לחוק העונשין?

- האם יש לגזור אותו **במצטבר או בחופף** לעונש מאסר העולם שבגין עבירת הרצח?

- מהו **הפיצוי הראוי** בגין **עבירת הרצח** שבו יש לחייב את הנאשמים לפי סעיף 77 לחוק העונשין לטובת מי שניזוקו מעבירת הרצח, הלוא הם קרובי משפחתו הישירים של המנוח?

5. נפנה תחילה **לטיעוני הצדדים בעניין שתי השאלות הראשונות**: העונש בגין העבירה של שיבוש מהלכי משפט, ואופן גזירתו ביחס לעונש מאסר העולם שבגין עבירת הרצח.

ב"כ המאשימה עמד על חומרתה של עבירת השיבוש במקרה זה, בשל כך שהיא נעשתה לא רק ביחס לנשק ששימש לעבירה, אלא גם ביחס לציווד DVR של המנוח. עוד הדגיש בפנינו ב"כ המאשימה את הרישומים הפליליים של שני הנאשמים, כאשר הנאשם 1 הורשע לאחר ביצוע העבירות נושא תיק זה בעבירה שבוצעה קודם לביצועו, בעוד שהנאשם 2 הורשע במספר עבירות שבוצעו לפני כן, כאשר מרבית ההרשעות אף קדמו לביצוע העבירות נושא תיק זה. עברו של הנאשם 2 משמעותי.

ב"כ המאשימה לא טען למתחמי עונש ולעונש ראוי בגין עבירת השיבוש, אך ביקש להורות כי העונש יהיה במצטבר לעונש מאסר העולם בגין עבירת הרצח.

ב"כ הנאשם 1 טענה כי מתחם העונש בגין עבירת השיבוש צריך להתחיל ממאסר על תנאי. עוד הוסיפה, כי ראוי שהנאשם יקבל עונש ברף התחתון של המתחם - הן בשל גילו הצעיר (כבן 21 בעת ביצוע העבירה, וכבן 25 היום); הן בשל העדר עבר פלילי בעת ביצוע העבירה; הן בשל נסיבות חיון כאשר עלה לישראל לבדו והותיר את אמו מאחוריו; והן בשל חלקו הפחות דומיננטי בעבירת הרצח כפי שנקבע (לדעתה) בהכרעת הדין.

לחלופין ביקשה הסניגורית, כי אם נחליט לקבוע עונש של מאסר בפועל בגין עבירת השיבוש, אזי ראוי שהדבר יהיה בחופף לעונש בגין עבירת הרצח.

ב"כ הנאשם 2 טען, כי הכלל הוא, שכאשר נאשם מורשע בעבירת רצח ובעבירת שיבוש נלווית, והעונש בגין עבירת הרצח הוא מאסר עולם, אזי אין צוברים את העונשים בגין העבירה הנלווית, בוודאי לא כשמדובר בעבירת שיבוש בלבד; והחריג של צבירת עונשים הוא רק כאשר מדובר בעבירות נפרדות וחמורות שאינן קשורות לעבירת הרצח, חריג שאינו מתקיים בענייננו.

שני הנאשמים עצמם אמרו שאין להם מה לומר לבית המשפט בעניין העונש.

6. שקלנו בדברים.

ראשית, באשר למתחם העונש ההולם בגין עבירת שיבוש מהלכי משפט.

שמנו ליבנו לערך החברתי המוגן בעבירה זו. מדובר כמובן בהגנה על ההליך המשפטי, כדי לאפשר ולהבטיח את

הבאתם של האשמים לדין ועשיית הדין עמם בהליך שיפוטי ראוי על יסוד מכלול הראיות. נציין, כי מידת הפגיעה בערך המוגן עולה לא רק בשים לב למעשי השיבוש עצמם, אלא גם ביחס ישר לעבירה העיקרית נושא ההליך המשפטי, משום שאז תוצאת השיבוש חמורה יותר.

בענייננו, פעלו הנאשמים לשבש את ההליכים בשני אופנים, גם בהעלמת ראיות מהזירה וגם בהשמדת חלק מהן; כשחלק מהפעולות נעשו בסמוך לרצח ובזירה עצמה, וחלק מהמעשים נעשו לאחר מכן ובשני אתרים נוספים (ביציאה מרחובות, ובמוסך ביפו). מצד שני, לא התווספה לכך כל חומרה נוספת, כגון שמעשה השיבוש פגע בכבוד המנוח או במשפחתו או באדם אחר. ומצד שלישי, השיבוש נועד למנוע הליכי משפט בגין העבירה החמורה מכל, הלוא היא עבירת הרצח.

עוד הבאנו בחשבון לעניין מתחם העונש את מדיניות הענישה הנוהגת בכגון דא.

על יסוד כל האמור לעיל, באנו למסקנה כי מתחם העונש ההולם יהא בין מספר חודשי מאסר לבין שנה ומחצה של מאסר.

7. **שנית, לעניין העונש המתאים לנאשמים בתוך המתחם.**

הבאנו בחשבון את הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה: העבר הפלילי של שני הנאשמים (לנאשם 1 הרשעה בודדת בקשירת קשר לאחר ביצוע העבירות נושא תיק זה, אך בגין מעשה קודם; לנאשם 2 עבר פלילי לא מבוטל בגין עבירות איומים, אלימות, רכוש וסמים שקדמו לעבירות נושא תיק זה, וכן עבירה של קשירת קשר שבוצעה לפני העבירות דכאן, ואולם ההרשעה לאחריה); גילם של הנאשמים (הנאשם 1 כבן 21 בעת ביצוע העבירה וכבן 25 היום, והנאשם 2 כבן 25 בעת ביצוע העבירה וכבן 29 היום); ונסיבות החיים הקשות של הנאשם 2 (עליהן עמד בפתח עדותו הראשית). הדברים מאזנים זה את זה מבחינת יחס העונשים הנכון בין שני הנאשמים לבין עצמם. למרות הטיעון לשוני בחלק של כל אחד מהם בעבירת הרצח, שוני לו טענה באת כוח הנאשם 1 - אין הוא רלבנטי לעניין עבירת השיבוש.

כן הבאנו בחשבון, למרות שהדבר לא נטען על ידי הסניגורים, שבסופו של יום, בעדותם בפרשת ההגנה, הודו הנאשמים במעשי השיבוש בהם הורשעו; ואולם מצד שני הם לא הודו בכך בראשית המשפט, והמאשימה נדרשה להביא ראיות גם לעניין זה.

לפיכך, אנו רואים לקבוע, כי העונש המתאים לכל אחד מהנאשמים בגין עבירת שיבוש מהלכי משפט הוא שנה אחת של מאסר.

8. **ומכאן, לעניין אופן הריצוי במצטבר או בחופף: היחס בין העונשים האמורים בגין העבירה של שיבוש מהלכי משפט לבין עונש החובה של מאסר עולם בגין עבירת הרצח.**

ניתן להורות על ריצוי בחופף, על ריצוי במצטבר, או על שילוב בין השניים. הבחירה בדרך הראויה נובעת בעיקר מהזיקה בין העבירה הקלה יותר לבין עבירת הרצח. ככל שמדובר בעבירות חמורות עם

קיום וממשות נפרדים מעבירת הרצח, שראוי להדגיש את חומרתם, ניטה יותר לכיוון של ענישה במצטבר. וככל שמדובר בעבירות נלוות, שאינן עומדות בפני עצמן, וקשורות בטבורן לעצם ביצוע עבירת הרצח ומשרתות את ניסיונו של הנאשם להימלט מאימת הדין - כך ניטה להורות על חפיפה. במסגרת שיקולים אלו, נבחן את המשקל הסגולי של חומרת העבירה הנלווית, והאם מוצדק להטיל מאסר נוסף כאשר ממילא נדון הנאשם למאסר עולם. לעניין זה ראו ע"פ 6386/12 **עמנואלוב נ' מ"י** (6.2.15), וכן גזר הדין שניתן במותבנו לאחרונה בתפ"ח 47499-11-16 **מ"י נ' שוא** (31.12.18) שאושר בערעור בביהמ"ש העליון בע"פ 1130/19 **שוא נ' מ"י** (27.12.20).

בענייננו, מדובר בעבירה "רגילה" של שיבוש מהלכי משפט, שנעשתה על ידי מבצעי הרצח, בסמוך לאחר הרצח, בזירת הרצח עצמה ובנתיב המילוט. אף שמדובר במספר מעשים, ולא רק בזירה המידית, יש קשר רציף בין הדברים, והכל היה בנתיב המילוט כאמור לעיל. לפיכך לא התקיימו במקרה זה כל נסיבות חריגות שמצדיקות עונש מצטבר על מאסר עולם.

אשר על כן, ירוצו עונשי המאסר בפועל בגין עבירת שיבוש מהלכי המשפט בחופף לעונשי החובה של מאסר העולם.

9. **באשר לפיצויים.**

הנאשמים קיפדו את חייו של המנוח יוסי עטר, כאשר רצחו אותו בכוונה תחילה ולאחר תכנון.

הרצח הותיר כאב רב אצל בני משפחתו של המנוח. קראנו את הצהרת נפגעי העבירה של בתו ושתי אחיותיו של המנוח. מהצהרה זו למדנו כי לאחר שהשתחרר מהכלא, שינה המנוח מדרכו, עזב את עולם הפשע, והתרכז בגידול ובפרנסת שני ילדיו, תוך שהוא משמש עוגן ומרכז לכל בני המשפחה. שני הילדים היו קטינים בעת שנרצח. אחת האחיות נטלה על עצמה את גידול הבת והבן לאחר הרצח. מותו של המנוח ואובדן דמות האב השפיעו לרעה על שני הילדים ופגעו בשניהם. גם לעניין הפגיעה בבן למדנו מהצהרת הנפגעות, אף שהבן לא היה שותף לאותה הצהרה ולא נתן הצהרה משלו. מפאת הפרטיות, לא ניכנס כאן לפרטים.

הבת והאחיות ביקשו כי הפיצוי יינתן לבת לבדה ולא לאחיות, ויש לכבד זאת ביחסים שביניהן; ואולם אין לגרוע מהבן את חלקו בפיצוי, וכך אף טענו בפנינו ב"כ כל הצדדים.

הפיצוי לפי סעיף 77 לחוק העונשין משקף תכליות של פיצוי "אזרחי", לפי שיעור הנזק והסבל שגרם המעשה; ובמקרה של עבירת המתה, משקף הדבר גם את הנזק והסבל לקרובי משפחתו של המנוח. בצד זאת, משקף הפיצוי לפי סעיף 77 לחוק העונשין את מורת רוחה של החברה מהמעשה הנפשע, כלומר יש בו גם פן ערכי מתחומי המשפט הפלילי.

הפיצוי לפי סעיף 77 לחוק העונשין מוגבל לתקרה כספית שקבועה בו, ותקרה זו היא תקרה כוללת של הפיצוי המשותפת לכל קרוביו של המנוח יחדיו, כפי שנפסק בע"פ 1076/15 **טווק נ' מ"י** (7.6.16), דנ"פ 5625/16 **אסרף נ' טווק** (13.9.17).

ואולם, תקרת הפיצוי מתייחסת לכל נאשם כשלעצמו, כתקרה לחיובו הוא. לכן, כאשר מדובר בשני

נאשמים שביצעו עבירה בצוותא, אין הדבר גורע מתקרת חיובו של כל אחד מהם, ואין הדבר מפחית את חלקו של כל אחד מהם בפיצוי. שהרי אילו הוגשו כתבי אישום נפרדים נגד כל אחד מהם, ניתן היה לחייב כל אחד מהם במלוא הסכום. ואין כל טעם והיגיון להגביל זאת לתקרה משותפת אם משיקולי התביעה הוגש נגד שני הנאשמים כתב אישום אחד.

המקובל בתיקי רצח הוא לחייב במלוא סכום הפיצוי האפשרי לפי החוק, ולא מצאנו כל טעם לשנות מכך בענייננו. נוסף ונציין, כי גם אם נחייב כל אחד משני הנאשמים במלוא הסכום הסטטוטורי, אזי גם הסכום המצטבר לא יעבור את הפיצוי "האזרחי" המקובל בתיקים של המתה מכוונת, ולו בגין ראש הנזק הלא ממוני של אובדן הנאת חיים.

כמו כן, הלכה פסוקה היא שאין במצבם הכלכלי של הנאשמים כדי להשליך על גובה הפיצוי, במובחן מהרלבנטיות של עניין זה לענייני עונש של קנס.

לפיכך, ראוי לדעתנו לחייב את כל אחד מהנאשמים בפיצוי המקסימלי המותר לפי החוק, דהיינו ₪ 258,000 לכל אחד מהם.

את הפיצוי יש לשלם לילדיו של המנוח, בחלקים שווים ביניהם.

10. סוף דבר, אנו גוזרים על הנאשמים את העונשים הבאים:

הנאשם 1:

- א. מאסר עולם בגין עבירת הרצח, כמתחייב מהוראות החוק.
- ב. מאסר בפועל של שנה אחת, שירוצה בחופף לעונש מאסר העולם, וזאת בגין עבירת השיבוש.
- ג. תקופת מאסרו של הנאשם תימנה מיום מעצרו, 9.7.17.
- ד. הנאשם ישלם פיצויים לנפגעי העבירה, ילדיו של המנוח, בסך כולל של ₪ 258,000, בחלקים שווים ביניהם.

הפיצויים יופקדו בקופת ביהמ"ש עד ליום 1.3.21.

הנאשם 2:

- א. מאסר עולם בגין עבירת הרצח, כמתחייב מהוראות החוק.
- ב. מאסר בפועל של שנה אחת, שירוצה בחופף לעונש מאסר העולם, וזאת בגין עבירת השיבוש.
- ג. תקופת מאסרו של הנאשם תימנה מיום מעצרו, 9.7.17.
- ד. הנאשם ישלם פיצויים לנפגעי העבירה, ילדיו של המנוח, בסך כולל של ₪ 258,000, בחלקים שווים ביניהם.

הפיצויים יופקדו בקופת ביהמ"ש עד ליום 1.3.21.

ב"כ המאשימה יעביר למזכירות בית המשפט את פרטי שני ילדיו של המנוח לצורך קבלת הפיצויים.

לתשומת לב המרכז לגביית אגרות וקנסות, כי שני נפגעי העבירה הזכאים לפיצויים היו קטינים בעת ביצוע העבירה, וכי מדובר פה בפיצוי נפרד לכל אחד מהם, ובפיצוי נפרד מכל אחד מהנאשמים.

המזכירות תעביר גזר דין זה למרכז לגביית אגרות וקנסות.

הודעה זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ו טבת תשפ"א, 10 ינואר 2021, במעמד ב"כ הצדדים והנאשמים ובני משפחת המנוח.

רמי אמיר, שופט

ליאורה ברודי, שופטת, סג"נ

מנחם פינקלשטיין, שופט
אב"ד